

Sygn. akt VU 96/23

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

19 kwietnia 2023 roku

Sąd Rejonowy w Rybniku, V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Wiesław Jakubiec

Sędziowie/Ławnicy: -/-

Protokolant : sekretarz sądowy Izabela Niedobecka-Kępa

po rozpoznaniu 19 kwietnia 2023 roku w Rybniku

na rozprawie

sprawy A. T.

przy udziale zainteresowanego ./.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o zasiłek chorobowy

na skutek odwołania A. T.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 30 stycznia 2023 roku

sygn. (...), nr sprawy (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu A. T. prawo do zasiłku chorobowego za okres od 7 października 2021 roku do 18 października 2021 roku z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej i zwalnia z obowiązku zwrotu pobranego zasiłku chorobowego.

Sygn. akt V U 96/23

UZASADNIENIE

Decyzją z 30 stycznia 2023 roku, o nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczonemu A. T. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 7 października 2021 roku do 18 października 2021 roku z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej i zobowiązał do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego wraz z odsetkami w łącznej kwocie 952,82 zł. W uzasadnieniu organ wskazał, że na dzień ustalenia uprawnień do zasiłku ubezpieczony podlegał dobrowolnemu ubezpieczonemu społecznemu od 1 lipca 2016 roku. Dodał, że w wyniku sporządzenia korekty dokumentów rozliczeniowych za październik 2021 roku okazało się że ubezpieczony podlegał ubezpieczeniu od 1 lipca 2016 roku do 30 września 2021 roku i od 1 listopada 2021 roku do nadal. Podniósł, że w związku z powstaniem niezdolności do pracy z powodu choroby w okresie niepodlegania ubezpieczenia chorobowego, nie przysługiwało mu prawo do zasiłku chorobowego od 7 października 2021 roku do 18 października 2021 roku.

W odwołaniu ubezpieczony wniósł o zmianę decyzji i zasądzenie kosztów postępowania. W uzasadnieniu wskazał, że w okresie niezdolności do pracy, nie prowadził pracy zarobkowej i nie wykorzystywał zwolnienia lekarskiego w sposób niezgodny z jego przeznaczeniem. Podniósł, że zawsze opłacał składki. Dodał, że do 31 grudnia 2021 roku miał nadpłatę na koncie w wysokości 4.858,52 zł, do 31 grudnia 2022 roku nadpłata ta wynosiła 4.845,63 zł. Ponadto wskazał, że biuro rachunkowe z jego imieniu złożyło deklarację, w której podstawa wymiaru składki wynosiła 3.155,40 zł. po wypłacie zasiłku chorobowego została skorygowana deklaracja za październik 2021 roku i przesłana do ZUS wskazując podstawę w kwocie 1.893,24 zł. Kolejno dodał, że w związku z tym pracownik ZUS skontaktował się z biurem rachunkowym w celu poinformowania, że na złożonej korekcie deklaracji jest błąd w podstawie wymiaru składek i podstawa ta winna wynosić 1.933,95 zł. W związku z czym dokonano kolejnej korekty w deklaracji. Według ubezpieczonego nie zachodzi podstawa odmówienia zasiłku chorobowego.

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie i podtrzymał wcześniejsze twierdzenia.

Sąd ustalił co następuje:

Ubezpieczony A. T. od 6 maja 2002 roku prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą pod nazwą (...) A. T. i z tego tytułu podlega ubezpieczeniom społecznym, w tym od 1 lipca 2016 roku podlegał ubezpieczeniu chorobowemu.

Ubezpieczony korzysta z usług biura rachunkowego, które prowadzi w jego imieniu dokumentację rozliczeniową i wskazuje jakie składki ubezpieczony ma zapłacić. Ubezpieczony w terminach i we właściwych wysokościach opłaca składki.

W okresie od 7 października 2021 roku do 18 października 2021 roku był niezdolny do pracy i przebywał na zwolnieniu lekarskim.

Za okres niezdolności organ wypłacił ubezpieczonemu zasiłek chorobowy.

31 października 2021 roku ubezpieczony złożył deklarację ZUS DRA za październik 2021 roku, w której wskazał podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie chorobowe – 3.155,40 zł.

Pismem o nr (...) ZUS ustalił, że na 31 grudnia 2021 roku na koncie ubezpieczonego wystąpiła nadpłata w wysokości 4.858,52 zł.

15 listopada 2021 roku pracownik biura księgowego ubezpieczonego złożył korektę deklaracji DRA za październik 2021 roku w związku z wypłaconym zasiłkiem chorobowym od 7 października 2021 roku do 18 października 2021 roku, w której jednak błędnie wskazał podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie chorobowe – 1.893,24 zł.

28 grudnia 2022 roku pracownik ZUS skontaktował się z pracownikiem biura księgowego ubezpieczonego w celu dokonania korekty deklaracji ZUS DRA, z prawidłowo wskazaną podstawą i prawidłowo naliczonymi składkami, w której suma składek winna wynosić 1.933,95 zł. Tego samego dnia została dokonana korekta.

Pismem o nr (...) ZUS ustalił, że na 31 grudnia 2022 roku na koncie ubezpieczonego wystąpiła nadpłata w wysokości 4.845,63 zł.

Decyzją z 30 stycznia 2023 roku, o nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczonemu prawa do zasiłku chorobowego za okres od 7 października 2021 roku do 18 października 2021 roku z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej i zobowiązał do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego wraz z odsetkami w łącznej kwocie 952,82 zł.

Dowód: akta organu rentowego: zaświadczenie płatnika składek, wnioski o poświadczenie ubezpieczenia chorobowego, odpowiedzi na wnioski, decyzja ZUS z 30.01.2023 r. wraz z potwierdzeniem doręczenia, pismo ogólne do ZUS z 13.02.2023 r.

a ponadto w aktach sprawy: decyzja ZUS z 30.01.2023 r. k. 5-6v, zwolnienie lekarskie k. 7, deklaracja rozliczeniowa z 31.10.2021 r. k. 8, k. 10, raport miesięczny z 31.10.2021 r. k. 9, k. 11, deklaracja rozliczeniowa z 28.12.2022 r. k. 12-12v, raport miesięczny z 28.12.2022 r. k. 13-13v, pismo ZUS k. 14-15, k. 19-20, rozliczenie wpłat w 2021 k. 16, załącznik k. 17-18, rozliczenie wpłat w 2022 k. 21, załącznik k. 22-23, podział wpłat k. 24, przesłuchanie ubezpieczonego k. 34v

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w postaci w/w dokumentów, które Sąd uznał za wiarygodne, wzajemnie ze sobą korelujące i rzeczowe, a także w oparciu o przesłuchanie ubezpieczonego, które wraz z dowodami z dokumentów wzajemnie się uzupełniała tworząc wyrazisty obraz całości sprawy.

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Jak stanowi przepis art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego.

Zgodnie z art. 66 ust. 1 i 3 ww. ustawy, wypłatę zasiłku wstrzymuje się, jeżeli: powstaną okoliczności uzasadniające ustanie prawa do zasiłku; zasiłek nie może być doręczony z przyczyn niezależnych od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

W świetle art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, objęcie dobrowolnie ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi albo chorobowym następuje od dnia wskazanego odpowiednio w zgłoszeniu, o którym mowa w art. 36 ust. 10 albo 14, nie wcześniej jednak niż od dnia, w którym zgłoszenie zostało złożone w Zakładzie, z zastrzeżeniem ust. 1a.

Jak stanowi przepis art. 84 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 121 j.t. ze zm) osoba, która pobrała nienależne świadczenie z ubezpieczeń społecznych, jest obowiązana do jego zwrotu, wraz z odsetkami, w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego, z uwzględnieniem ust. 11.

Na podstawie art. 84 ust. 2 ustawy systemowej, za kwoty nienależnie pobranych świadczeń uważa się: 1) świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa do świadczeń albo wstrzymanie ich wypłaty w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenie była pouczona o braku prawa do ich pobierania; 2) świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie nieprawdziwych zeznań lub fałszywych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzania w błąd organu wypłacającego świadczenia przez osobę pobierającą świadczenia.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, iż ubezpieczony nie utracił prawa do zasiłku chorobowego za okresy wskazane w decyzji, a tym samym wypłacony zasiłek nie jest świadczeniem nienależnym i ubezpieczony nie jest zobowiązany do jego zwrotu.

Przeprowadzone postępowanie wykazało, że w pierwotnej deklaracji ZUS DRA złożonej 31 październik 2021 roku ubezpieczony wskazał prawidłową podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie chorobowe w kwocie 3.155,40 zł. Bezsporne było również, iż w ustawowym terminie i we właściwej wysokości, ubezpieczony dokonał zapłaty składki za październik 2021 roku, zgodnie ze złożoną deklaracją. Po wypłacie zasiłku chorobowego przez ZUS, pracownik biura rachunkowego ubezpieczonego, dokonał korekty deklaracji za październik 2021 roku, wskazując podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie chorobowe w kwocie 1.893,24 zł. Jednakże 28 grudnia 2022 r. z pracownikiem biura rachunkowego ubezpieczonego skontaktował się pracownik ZUS informując o błędzie znajdującym się w złożonej korekcie dotyczącym wysokości podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie chorobowe, która powinna wynosić 1.933,95 zł. Jeszcze tego samego dnia została poprawiona deklaracja ZUS. Sąd nie zgadza się ze stanowiskiem

ZUS, że z powodu sporządzenia korekty dokumentów rozliczeniowych za październik 2021 roku ubezpieczony podległ ubezpieczeniu chorobowemu tylko od 1 lipca 2016 roku do 30 września 2021 roku i od 1 listopada 2021 roku do nadal, a nie podlegał ubezpieczeniu chorobowemu w okresie za okres od 1 października 2021 roku do 31 października 2021 roku. Sąd miał na uwadze, że ubezpieczony opłacił składki za ten miesiąc w wysokości wyższej niż się należało. W ocenie Sądu na dzień powstania niezdolności do pracy ubezpieczony posiadał nadpłatę na koncie składkowym, nie zaś jej niedopłatę jak twierdził ZUS, z uwzględnieniem pierwszej i drugiej korekty deklaracji ZUS DRA. W ocenie Sądu, korekta deklaracji najpierw powodująca znaczne obniżenie składki, a następnie jej nieznaczne podwyższenie w stosunku do pierwszej korekty, nie powoduje możliwości uznania składki za nieopłaconą w sytuacji, gdy w rzeczywistości składka została zapłacona w wysokości znacznie przekraczającej wymaganą. Inną kwestią jest księgowe rozliczenie składek. W ocenie Sądu w przypadku złożenia kilku korekt, organ powinien ponownie rozliczyć na nowo każdą powstałą w ten sposób nadpłatę z ostatniej z korekt z faktycznie dokonaną wpłatą, ewentualnymi z wcześniejszymi korektami. Postępowanie organu powoduje generowanie „sztucznych” niedopłat, podczas gdy w rzeczywistości na koncie przez cały czas istnieje nadpłata.

Mając na uwadze powyższe, Sąd działając na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu A. T. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 7 października 2021 roku do 18 października 2021 roku z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej oraz zwolnił ubezpieczonego z obowiązku zwrotu pobranego zasiłku chorobowego za wyżej wymieniony okres.

Sędzia Wiesław Jakubiec